

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om extra arbetslöshetsförsäkringsavgift som skall betalas vid permitteringar 1996, lag om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa, samt lag om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att arbetstagarernas och arbetsgivarnas självrisk i fråga om arbetslöshetsdagpenningar som betalas för permitteringstid skall fortsätta att gälla även 1996 enligt den tidigare temporära lagstiftningen. I propositionen föreslås att det stiftas en lag om extra arbetslöshetsförsäkringsavgift som skall betalas vid permitteringar 1996 och att lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändras temporärt. En permitterande arbetsgivare skall enligt förslaget vara skyldig att för permitteringar på heltid betala en extra arbetslöshetsförsäkringsavgift. Avgiften skall gälla samtliga privat- och offentligrättsliga arbetsgivare för vilka den utbetalda lönesumman överstiger en miljon mark. Avgiften skall betalas en gång per arbetstagare för alla begynnande permitteringar på heltid, dock så att arbetsgivarens betalningsskyldighet begränsas till högst det antal personer som arbetsgivaren i medeltal beräknas ha i sin tjänst under året. Avkastningen av avgiften skall användas för att finansiera utgifterna för centralkassan för arbetslöshetskassorna. Den extra avgiften föreslås vara 1 180 mk per permitterad arbetstagare, vilket motsvarar det tiofaldiga beloppet av grunddagpenningen 1996. Avgiften skall uppbäras för permitteringar som börjar 1996.

Till en arbetstagare som permitteras på heltid och som har rätt till dagpenning av-

vägd enligt förtjänsten skall dagpenning avvägd enligt förtjänsten betalas först sedan han har fått permitteringsdagpenning för sammanlagt 15 dagar. Permitteringsdagpenningen skall vara 70 % av den permitterades enligt förtjänsten avvägda dagpenning, dock så att den är minst lika stor som full grunddagpenning jämte eventuella barnförhöjningar. Barnförhöjningar skall inte betalas i permitteringsdagpenningen. Permitteringsdagpenningen skall inte räknas med i maximibetalningstiderna för arbetslöshetsdagpenning avvägd enligt förtjänsten. De ändringar som gäller permitteringsdagpenningen skall gälla år 1996.

I propositionen föreslås även att till 19 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa temporärt fogas ett stadgande, enligt vilket i maximitiden för jämkad dagpenning inte inräknas sådan jämkad dagpenning som betalas under 1996.

Dessutom föreslås i propositionen att till sådana mottagare av grunddagpenning som när de blev arbetslösa hade uppfyllt arbetsvillkoret och som fyllt 55 år innan maximitiden för grunddagpenning gått ut, skall betalas grunddagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken de fyller 60 år.

Propositionen ansluter sig till budgetpropositionen för 1996.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft vid ingången av 1996.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

1.1. Självrisk vid permitteringstid

Arbetsgivarnas självriskandel av kostnaderna för utkomstskyddet under permitteringstid ökades vid ingången av 1994 genom att en extra arbetslöshetsförsäkringsavgift vid permitteringssituationer infördes. Den ettåriga lagen förlängdes år 1995 genom lagen om extra arbetslöshetsförsäkringsavgift som skall betalas vid permitteringar 1995 (1499/94), varvid dock stadgades att betalningsskyldigheten inte skulle gälla små arbetsgivare. Lagen om extra arbetslöshetsförsäkringsavgift gäller till utgången av 1995. Enligt lagen är arbetsgivaren skyldig att 1995 betala en extra arbetslöshetsförsäkringsavgift för alla permitteringar på heltid som börjar medan lagen är i kraft. Den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften uppgår till 1 180 mk per permitterad arbetstagare, vilket motsvarar tio gånger grunddagpenningen. Den extra avgiften skall dock betalas högst enligt det antal personer som arbetsgivaren i medeltal beräknas ha anställda under året.

Skyldigheten att betala extra arbetslöshetsförsäkringsavgift gäller alla arbetsgivare för vilka den lönesumma som enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/84) ligger till grund för försäkringspremien överstiger en miljon mark under året. I lagen ingår inte några begränsningar av betalningsskyldigheten på grundval av orsaken till permitteringen, med undantag av s.k. semesterpermutteringar.

På motsvarande sätt ökades vid ingången av 1994 arbetstagarnas självriskandel av utkomstskyddet för permitteringstid. Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändrades temporärt så att om en person som har rätt till dagpenning avvägd enligt förtjänsten permitteras på heltid, betalas dagpenning avvägd enligt förtjänsten först sedan han har fått permitteringsdagpenning för sammanlagt 15 dagar. Permitteringsdagpenningen är 70 % av den permitterades dagpenning avvägd enligt förtjänsten, dock minst lika stor som den fulla grunddagpenningen ökad med eventuella barnförhöjningar. Systemet med permitteringsdagpenning fortsatte 1995 genom en lag om temporär ändring av lagen

om utkomstskydd för arbetslösa (1500/94), som gäller till utgången av 1995.

Enligt ett tilläggsprotokoll till regeringsprogrammet för statsminister Paavo Lippens regering skall budgeten för 1996 beredas så att dess slutsumma är ca 193 mrd. mk. Enligt tilläggsprotokollet skall giltigheten av de ettåriga sparlagar och sparbeslut som gäller 1995 förlängas. Av statsekonomiska skäl samt för att höja arbetsgivarnas permitteringströskel och för att öka arbetstagarnas självriskandel i permitteringssituationer föreslås att de tidsbegränsade lagar som nämns ovan skall förlängas så att de gäller 1996.

I regeringens ståndpunkt den 10 september 1995 i anslutning till den inkomstpolitiska helhetslösningen har ett tidigare beslut preciserats som regeringen fattat om en totalreform av utkomstskyddet för arbetslösa, bl.a. så att den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften och permitteringsdagpenningen skall slopas i samband med totalreformen räknat från ingången av 1997.

1.2. Maximitiden för jämkad dagpenning

Enligt 19 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa betalas jämkad dagpenning antingen till ett belopp som motsvarar 150 fulla arbetslöshetsdagpenningar eller för 18 månader, beroende på enligt vilken regel dagpenning betalas längre tid. Enligt 19 § 2 mom. kan jämkad dagpenning dock inte betalas för längre tid än 24 månader, även om maximibeloppet för 150 dagar inte har blivit fullt. Detta stadgande om maximitiden ändrades temporärt genom en lag (587/94) som trädde i kraft den 1 juli 1994 så, att jämkade dagpenningar som betalats under perioden 1.7.1994—31.12.1995 inte inräknas i maximitiden.

I dagens sysselsättningsläge är maximitiden för jämkad dagpenning kort och bidrar till att höja tröskeln för arbetslösa att söka sig till kortvariga arbeten eller deltidsarbeten. I regeringens ståndpunkt den 10 september 1995 med anledning av förhandlingsresultatet gällande ett ekonomisk-politiskt, sysselsättningspolitiskt och arbetsmarknads-politiskt avtal för 1996—1997 konstaterades det att ställningen skall förbättras för sådana arbetslösa arbetssökande som har deltidsar-

beten och tillfälliga heltidsarbeten, så att de jämkade dagpenningar som betalas 1996 inte inräknas i maximitiden för jämkad dagpenning.

1.3. Maximitiden för grunddagpenning

Lagen om utkomstskydd för arbetslösa ändrades genom en lag (1541/93) som trädde i kraft den 1 januari 1994 så att arbetsvillkor uppställdes som en förutsättning för erhållande av grunddagpenning och en maximitid stadgades för utbetalningen av grunddagpenning. Enligt ikraftträdelsestadgandet i lagen godkänns för inräkning i arbetsvillkor bara arbete som hänför sig till tiden efter att lagen har trätt i kraft. I maximitiden för utbetalning inräknas däremot även tid som infallit före lagens ikraftträdande. En person som när lagen träder i kraft får grunddagpenning eller som helt eller delvis uppfyllt arbetsvillkoret innan lagen trätt i kraft, har dock rätt till grunddagpenning även efter att lagen trätt i kraft, dock högst till den 31 december 1995.

Till en person som har fyllt 55 år innan den maximitid om 500 dagar som avses i 26 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa har gått ut, kan enligt 26 § 2 mom. i den nämnda lagen alltså betalas arbetslöshetsdagpenning högst till utgången av den kalendermånad under vilken han fyller 60 år. Personer som fyllt 55 år och som får grunddagpenning med stöd av det ovan relaterade ikraftträdelsestadgandet, kan efter utgången av maximitiden fortsätta att få grunddagpenning med stöd av 26 § 2 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Enligt ikraftträdelsestadgandet upphör dock utbetalningen av grunddagpenning den 31 december 1995, även om personen då inte skulle ha fyllt 60 år. Alla som erhållit grunddagpenning med stöd av ikraftträdelsestadgandet kommer sålunda att överföras till arbetsmarknadsstöd den 1 januari 1996. Eftersom arbetsmarknadsstöd inte ökar det antal dagar under vilka arbetslöshetsdagpenning utbetalts och då detta antal är ett villkor för arbetslöshetspension, har dessa personer när de fyllt 60 år inte rätt till arbetslöshetspension. Därigenom råkar de arbetslösa i olika ställning beroende på när deras arbetslöshet har börjat. Om arbetslösheten har börjat i juli 1994 eller senare, har personen möjlighet att få arbetslöshetspension. Har däremot arbetslösheten börjat under den

förra delen av 1994, kan personen inte ha rätt till arbetslöshetspension.

För avhjälpande av detta missförhållande föreslås att ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1541/93) ändras så, att en person som har fyllt 55 år innan maximitiden för grunddagpenning gått ut skall kunna få grunddagpenning även efter den 31 december 1995 ända till utgången av den kalendermånad under vilken han fyller 60 år. Därvid förutsätts att personen när han blev arbetslös hade uppfyllt det arbetsvillkor som avses i 13 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

2. Propositionens ekonomiska verkningar

Avkastningen av den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften beräknas 1996 bli cirka 20 milj. mk. Avkastningen av avgiften styrs till centralkassan för arbetslöshetskassorna, varför den inte har någon direkt inverkan på statsbudgeten.

På statens utgifter inverkar däremot permitteringsdagpenningen, vars spareffekt har beräknats till 300 milj. mk för 1995. I sparvarkastningskalkylerna har även den minskande effekt som lagändringarna har på permitteringarna beaktats. På basis av statistiken över de arbetslöshetsdagpenningar som utbetalts 1994 har antalet permitterade på heltid minskat med över en tredjedel jämfört med motsvarande tid 1993. Enligt statistiken för 1994 är permitteringsdagpenningarnas andel av utgifterna för dagpenningar inom förtjänstskyddet ca 12 %, medan andelen 1991—1993 var 18,5—22 %. På motsvarande sätt har antalet dagar då dagpenning betalats för permitteringstid minskat med ca 34 % från 1993, så att det utgör ca 10 % av samtliga dagpenningdagar, medan motsvarande procentuella andel 1991—1992 var ca 20 %.

Det är svårt att göra pålitliga uppskattningar om den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiftens och permitteringsdagpenningens inverkan på minskningen av permitteringarna, eftersom behovet och användningen av permitteringar påverkas av många faktorer, bl.a. ökningen inom exportindustrin och den långsamt skeende återhämtningen av hemmamarknaden. Å andra sidan tyder erfarenheter särskilt inom den offentliga sektorn på att den extra arbetslöshetsförsäk-

ringsavgiften och permitteringsdagpenningen har höjt permitteringströskeln. Utgående från statistiken kan man inte visa att permitteringar regelbundet skulle ha ersatts med uppsägningar eller andra permitteringsformer än heltidspermitteringar.

Om man antar att förslaget om att fortsätta med permitteringsdagpenningen och den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften medför att heltidspermitteringarna minskar med en femtedel år 1996, i jämförelse med vad läget vore utan självrisk vid permitteringar, kommer utgifterna för förtjänstskyddet inom arbetslöshetsskyddet att minska med sammanlagt ca 200 milj. mk, varav statens andel är nästan 130 milj. mk. Arbetsgivarnas andel är nästan 60 och arbetslöshetskassornas ungefär 10 milj. mk. Intäkten av den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften

beräknas sålunda 1996 till ungefär 20 milj. mk.

Ändringen av maximitiden för jämkad dagpenning medför ingen ökning av totalutgifterna för utkomstskyddet för arbetslösa. Om maximitiden för jämkad dagpenning gått ut, skall en person enligt den permanenta lagen, utan att gå miste om sin rätt till arbetslöshetsdagpenning, ha rätt att säga upp sig från sitt arbete och få den dagpenning som betalas till helt arbetslösa. Utgifterna för den jämkade arbetslöshetsdagpenningen ökar på grund av förslaget i någon mån, men lagändringen kan i det nuvarande samsättningsläget beräknas åtminstone i motsvarande mån minska utgifterna för de dagpenningar som betalas till helt arbetslösa.

Det ändringsförslag som gäller maximitiden för grunddagpenning har inga nämnvärda ekonomiska verkningar.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till lagförslagen

1.1. Lag om extra arbetslöshetsförsäkringsavgift som skall betalas vid permitteringar 1996

1 §. I denna paragraf fastställs skyldigheten att betala extra arbetslöshetsförsäkringsavgift. Avgiften skall gälla samtliga arbetsgivare, både privat- och offentligrättsliga, för vilka den utbetalda lönesumman överstiger en miljon mark. Således skall också statens ämbetsverk och inrättningar, vilka inte annars betalar arbetsgivares arbetslöshetsförsäkringspremie, betala avgiften vid permitteringar. Den ovan nämnda lönesumman skall enligt förslaget vara den lönesumma som ligger till grund för försäkringspremie enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Arbetsgivaren skall betala avgiften för varje begynnande permittering, oberoende av typen av den permitterades anställningsförhållande. Avgiften betalas för varje arbetstagare som har permitterats på heltid antingen tills vidare eller för en viss tid, med undantag för sådana delägare i företag som avses i 1 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Såsom permittering på heltid betraktas en permittering som i ett avsnitt räcker minst en kalendervecka eller där antalet permitteringsdagar på heltid i en följd är minst fem under en kalendervecka. Avgiften behöver således inte betalas om arbetstagarens arbetstid förkortas t. ex. med en eller flera dagar i veckan.

Betalningsskyldigheten begränsas till en gång för varje arbetstagare som arbetsgivaren permitterar. Om samma arbetsgivare senare permitterar samma arbetstagare på nytt behöver avgiften inte betalas flera gånger. Vissa KaPL-branscher, t.ex. byggnadsbranschen, karakteriseras dock av en stor omsättning bland arbetstagarna beroende på arbetsobjekten. För att den extra avgiften inte skall bli oskälig inom dessa branscher, föreslås en gräns för maximibeloppet. Den extra avgiften skall betalas högst enligt det antal personer som arbetsgivaren beräknas ha anställda i medeltal under året. Det genoms-

nittliga antalet anställda beräknas då utgående från det antal som fås då man dividerar den lönesumma som ligger till grund för försäkringspremien för arbetsgivarens lagstadgade olycksfallsförsäkring enligt lagen om olycksfallsförsäkring med medelförtjänsten för samtliga löntagare 1995, enligt vilken förtjänstnivåindex räknas ut. För statsanställda används som jämförelsetal det sammanlagda beloppet av de löner enligt 4 § lagen om förskottsuppbörd (418/59) som ämbetsverket eller inrättningen har betalt 1995.

Enligt paragrafens 2 mom. skall skyldighet att betala extra arbetslöshetsförsäkringsavgift dock inte föreligga för s.k. semesterpermitteringar. Om en anställd inte har förvärvat full semesterrätt och han på grund av arbetsgivarens övriga anställdas samtidiga semestrar är förhindrad att utföra sitt arbete, behöver extra arbetslöshetsförsäkringsavgift inte betalas för permittering som av denna orsak infaller under ovan nämnda semestertid. I praktiken blir denna situation aktuell då det ifrågavarande företaget produktionsverksamhet avbryts för semestertiden.

2 §. Intäkterna av den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften skall användas för den andel av finansieringen av den dagpenning avvägd enligt förtjänsten för vilken arbetsgivarna svarar enligt 30 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor.

3 §. I denna paragraf fastställs beloppet av den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften. Avgiften skall 1996 vara 1 180 mk, dvs. tio gånger beloppet av den fulla grunddagpenningen enligt 22 § 1 mom. lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

4 §. Uppbörden av avgiften skall enligt förslaget skötas av försäkringsbolagen, som uppbär arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringsavgift som en tilläggsavgift till premien för den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Avgifterna uppbärs i samband med den egentliga arbetslöshetsförsäkringspremien. Uppbörden sker i första hand enligt arbetsgivarens anmälan om inledda permitteringar till försäkringsbolaget. Om skyldigheten att göra anmälan stadgas i 5 §. Försäkringsbolagen har tillgång till de uppgifter om arbets-

givarna som behövs för uppbörden, och om avgiften uppbärs i samband med arbetslöshetsförsäkringspremien kan man spara in på de administrativa kostnaderna. I fråga om den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften iakttas även annars samma principer som i fråga om den egentliga arbetslöshetsförsäkringspremien. Därmed kan avgiften utsökas utan dom eller beslut och för förseningstid skall betalas dröjsmålsränta enligt 33 § lagen om arbetslöshetskassor.

Statskontoret uppber arbetslöshetsförsäkringsavgiften hos statens affärsverk, på vilka lagen om statens affärsverk (627/87) tillämpas. Enligt förslaget skall statskontoret dessutom uppbära den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften hos statens ämbetsverk och inrättningar, med iakttagande i tillämpliga delar av vad som ovan föreslås beträffande försäkringsbolagen.

5 §. I denna paragraf stadgas om den permitterande arbetsgivarens skyldighet att anmäla antalet permitteringar till försäkringsbolaget eller statskontoret. Avgiften uppbärs i första hand på basis av arbetsgivarens anmälan. För att göra det möjligt att övervaka att arbetsgivaren iaktar anmälningsskyldigheten, föreslås i paragrafens 2 mom. att arbetslöshetskassorna och folkpensionsanstaltens lokalbyråer till de berörda försäkringsbolagen eller statskontoret måste anmäla de uppgifter som behövs för uppbörden av avgiften. Till de permitterade arbetstagarna betalas arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa. Arbetslöshetskassorna och folkpensionsanstaltens lokalbyråer skall t.ex. i 2—3 poster skicka uppgifter om de arbetstagare som under den tid lagen är i kraft första gången i den berörda arbetsgivarens tjänst har ansökt om arbetslöshetsdagpenning eller utbildningsstöd för permitteringstiden. I ansökan om dagpenning skall det uppges vilket arbetsgivarens olycksfallsförsäkringsbolag är.

6 §. Då det gäller redovisningen av avgifterna föreslås att samma förfaranden som för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie och löntagares arbetslöshetsförsäkringsavgift skall iakttas. Försäkringsbolagen och statskontoret skall av intäkterna av avgiften få ersättning för sina kostnader för uppbörden och redovisningen av avgifterna. Grunderna för ersättningen fastställs genom ett avtal mellan centralkassan för arbetslöshetskassorna och Olycksfallsförsäkringsanstaltens Förbund rf samt statskontoret. Om ett sådant

avtal inte finns följs social- och hälsovårdsministeriets anvisningar.

7 §. Ändring i den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften skall enligt förslaget kunna sökas på samma sätt som då det gäller den egentliga arbetslöshetsförsäkringspremien.

8 §. Närmare bestämmelser om tillämpningen av lagen, bl.a. om den anmälningsskyldighet som åligger arbetsgivarna och de inrättningar som betalar ut arbetslöshetsdagpenningen samt om grunderna för ersättande av uppbörds- och redovisningskostnaderna, meddelas av social- och hälsovårdsministeriet.

9 §. Enligt förslaget skall lagen träda i kraft den 1 januari 1996 och gälla till utgången av 1996. Den skall tillämpas, om permitteringen har börjat sedan lagen har trätt i kraft.

1.2. Lag om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

2 §. I paragrafen skall utom om grundskyddet och förtjänstskyddet stadgas om utkomstskydd under permitteringstid i form av permitteringsdagpenning.

16 §. För tiden för permitteringar på heltid, dock inte för en längre tid än 15 dagar, skall enligt förslaget betalas permitteringsdagpenning i stället för förtjänstskydd. Begreppet permittering på heltid skall vara det samma som ovan konstaterats i samband med den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften. För permitteringsdagpenningen skall också gälla den i paragrafens 2 mom. stadgade begränsningen beträffande s.k. semesterpermitteringar, vilken till innehållet motsvarar den ovan konstaterade motsvarande begränsningen i fråga om den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften. Däremot skall den begränsning beträffande lönesumman som tillämpas i fråga om den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften inte gälla permitteringsdagpenningar, utan stadgandena om permitteringsdagpenning skall tillämpas på alla permitteringar på heltid oberoende av den lönesumma som arbetsgivaren utbetalt.

Om en person som enligt 16 § har rätt till dagpenning avvägd enligt förtjänsten permitteras i andra situationer än sådana som avses i 2 mom., får han rätt till sådan dagpenning först sedan permitteringsdagpenning har betalats till honom för sammanlagt 15 dagar. Denna period på 15 dagar är inte bunden till

antalet permitteringsgångar, utan rätten till dagpenning avvägd enligt förtjänsten uppkommer för senare permitteringsperioder, om perioden på 15 dagar har uppfyllts tidigare under lagens giltighetstid. Det är också möjligt att den nämnda perioden om 15 dagar uppfylls genom flera permitteringsgångar.

Permitteringsdagpenningen skall enligt förslaget vara 70 % av den permitterades enligt 23 § fastställda dagpenning avvägd enligt förtjänsten. Till en permitterad skall dock i permitteringsdagpenning minst betalas ett belopp som motsvarar den fulla grunddagpenningen ökad med eventuella barnförhöjningar.

Eftersom permitteringsdagpenningen inte är en enligt förtjänsten avvägd dagpenning, inräknas de dagar för vilka den utbetalas inte i maximitiden för den enligt förtjänsten avvägda dagpenningen enligt lagens 26 §. På permitteringsdagpenningen tillämpas dock i övrigt vad lagen stadgar om dagpenning avvägd enligt förtjänsten. Därmed är det t.ex. arbetslöshetskassorna som sköter utbetalningen av permitteringsdagpenningen till sina medlemmar.

19 §. Till paragrafen fogas temporärt ett nytt 7 mom., enligt vilket jämkad dagpenning som utbetalas under perioden 1.1—31.12.1996 inte skall inräknas i maxibeloppen av jämkad dagpenning.

Ikraftträdande. Enligt förslaget skall lagen träda i kraft den 1 januari 1996 och gälla till utgången av 1996. Stadgandena i 2 och 16 b §§ skall tillämpas på personer som har blivit permitterade efter det lagen trätt i kraft.

1.3. Lag om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

Enligt förslaget ändras ikraftträdelsestadgandet så att till en person som har fyllt 55 år innan maximitiden för utbetalning av grunddagpenning gått ut, skall grunddagpenning kunna betalas ända till utgången av den kalendermånad under vilken han fyller 60 år, om personen när han blev arbetslös hade uppfyllt det arbetsvillkor som avses i 13 § lagen om utkomstskydd för arbetslösa.

2. Ikraftträdande

Enligt förslaget skall lagarna träda i kraft den 1 januari 1996.

3. Lagstiftningsordning

Avsikten är att den föreslagna lagen om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa skall tillämpas på förmåner som hänför sig till tiden efter lagens ikraftträdande. Grundlagsutskottet har i sin tolkningspraxis ansett att socialbidragen åtnjuter egendomsskydd enligt 6 § regeringsformen endast till de delar de har förfallit till betalning. Propositionen innebär inte sådana ändringar av villkoren för erhållande av förmåner som skulle kräva att propositionen behandlas i kvalificerad lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag**om extra arbetslöshetsförsäkringsavgift som skall betalas vid permitteringar 1996**

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 §

Utan hinder av vad någon annan lag stadgar är en arbetsgivare vars lönesumma som enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/84) ligger till grund för arbetsgivarens försäkringspremie överskrider en miljon mark, skyldig att en gång per arbetstagare som han permitterar på heltid betala extra arbetslöshetsförsäkringsavgift, med undantag för en person som avses i 1 a § lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84). Den extra avgiften behöver dock betalas högst enligt det genomsnittliga antal personer som arbetsgivaren beräknas ha i sin tjänst under året. Det genomsnittliga antalet anställda beräknas så att den lönesumma som enligt lagen om olycksfallsförsäkring ligger till grund för arbetsgivarens försäkringspremie divideras med medelförtjänsten för samtliga löntagare. Vid statens ämbetsverk och inrättningar används som ovan nämnd lönesumma de löner som har utbetalts 1995.

Skyldighet att betala extra arbetslöshetsförsäkringsavgift föreligger dock inte, om permitteringen av en person har föranletts av avbrott i arbetsgivarens produktionsverksamhet på grund av samma arbetsgivares övriga arbetstagares samtidiga semestrar.

2 §

Intäkterna av avgiften används för att finansiera utkomstskyddet för arbetslösa enligt 30 § 1 mom. lagen om arbetslöshetskassor (603/84).

3 §

Den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften är 1 180 mark.

4 §

Det försäkringsbolag i vilket arbetsgivaren har sin lagstadgade olycksfallsförsäkring enligt lagen om olycksfallsförsäkring uppbar den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften hos arbetsgivaren på grundvalen av dennes anmälan, i samband med och med samma

rättigheter som arbetslöshetsförsäkringspremierna enligt 33 § lagen om arbetslöshetskassor. Hos övriga arbetsgivare uppbärs avgiften av statskontoret med iakttagande i tillämpliga delar av vad som ovan stadgas om försäkringsbolag.

5 §

Den permitterande arbetsgivaren är skyldig att till försäkringsbolaget i fråga eller till statskontoret meddela de uppgifter om sina permitteringar enligt 1 § som behövs för att avgiften skall kunna fastställas.

Den arbetslöshetskassa som för permitteringstiden har utbetalt arbetslöshetsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa eller utbildningsstöd enligt lagen om arbetskraftspolitisk vuxenutbildning (763/90) och folkpensionsanstaltens lokalbyrå skall till försäkringsbolaget eller statskontoret meddela de uppgifter som behövs för att avgiften skall kunna uppbäras.

6 §

Avgifterna redovisas till den i 29 § lagen om arbetslöshetskassor nämnda centralkassan för arbetslöshetskassorna. De kostnader som systemet med olycksfallsförsäkringar och statskontoret åsamkas av uppbörden och redovisningen av avgifterna ersätts av intäkterna av avgiften.

7 §

Då det gäller sökande av ändring i den extra arbetslöshetsförsäkringsavgiften iaktas i tillämpliga delar vad lagen om arbetslöshetskassor stadgar om arbetslöshetsförsäkringspremie.

8 §

Närmare bestämmelser om tillämpningen av denna lag meddelas av social- och hälsovårdsministeriet.

9 §

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996 och gäller till utgången av 1996.

Åtgärder som verkställigheten av lagen

förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Lagen tillämpas på permitteringar som har börjat under den tid lagen är i kraft.

2.

Lag

om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut ändras temporärt 2 § 2 mom. lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) samt

fogas temporärt till lagen en ny 16 b § och till 19 §, sådant detta lagrum lyder i lag av den 30 december 1993 (1537/93), ett nytt 7 mom. som följer:

2 §

Förmån som utbetalas i form av utkomstskydd för arbetslösa

Arbetslöshetsdagpenning betalas som grunddagpenning (grundskydd), som dagpenning avvägd enligt förtjänsten (förtjänstskydd) eller som dagpenning för permitteringsdagpenning (permitteringsdagpenning).

16 b §

Rätt till permitteringsdagpenning

Om den som enligt 16 § har rätt till dagpenning avvägd enligt förtjänsten permitteras på heltid, betalas till honom dagpenning avvägd enligt förtjänsten, dock först sedan han har fått permitteringsdagpenning för sammanlagt 15 dagar. Permitteringsdagpenningen är 70 procent av den enligt 23 § fastställda enligt förtjänsten avvägda dagpenningen, dock så att den är minst lika stor som den fulla grunddagpenningen enligt 22 § 1 mom. jämte barnförhöjningar enligt 24 §. Vad 24 § annars stadgar gäller inte permitteringsdagpenningen. Vad denna lag i övrigt stadgar om dagpenning avvägd enligt

förtjänsten gäller också permitteringsdagpenningen, med undantag för den tidsperiod som nämns i 26 §.

Vad 1 mom. stadgar tillämpas dock inte på permittering, om permitteringen av en person har berott på att arbetsgivarens produktionsverksamhet har avbrutits på grund av samma arbetsgivares övriga arbetstagares samtliga semesterar.

För att permitteringsdagpenningen skall kunna fastställas är den permitterande arbetsgivaren skyldig att lämna den behöriga arbetslöshetskassan de uppgifter som behövs om sina permitteringar.

19 §

Längden av perioden för den jämkade dagpenningen

I de maximibelopp och maximitider som nämns i 1 och 2 mom. inräknas dock inte jämkad dagpenning som utbetalas för 1996.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996 och gäller till utgången av 1996.

Stadgandena i 2 och 16 b §§ tillämpas på personer som har blivit permitterade efter det lagen har trätt i kraft.

3.

Lag**om ändring av ikraftträdelsestadgandet i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till ikraftträdelsestadgandet i lagen den 30 december 1993 om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1541/93) ett nytt 4 mom. som följer:

Till en person som avses i 2 mom. 3 punkten och som har fyllt 55 år innan den maximitid som avses i 26 § 1 mom. har gått ut kan dock i enlighet med 26 § 2 mom. betalas grunddagpenning till utgången av den kalendermånad under vilken han fyller 60 år. _____
Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996.

Helsingfors den 3 november 1995

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Social- och hälsovårdsminister *Sinikka Mönkäre*

2.

Lag**om temporär ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras temporärt 2 § 2 mom. lagen den 24 augusti 1984 om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) samt
fogas temporärt till lagen en ny 16 b § och till 19 §, sådant detta lagrum lyder i lag av den 30 december 1993 (1537/93), ett nytt 7 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Förmån som utbetalas i form av utkomstskydd för arbetslösa

Föreslagen lydelse

2 §

Förmån som utbetalas i form av utkomstskydd för arbetslösa

Arbetslöshetsdagpenning betalas som grunddagpenning (grundskydd), som dagpenning avvägd enligt förtjänsten (förtjänstskydd) eller som dagpenning för permitteringsdagpenning (permitteringstid (permitteringdagpenning)).

16 b §

Rätt till permitteringdagpenning

Om den som enligt 16 § har rätt till dagpenning avvägd enligt förtjänsten permittteras på heltid, betalas till honom dagpenning avvägd enligt förtjänsten, dock först sedan han har fått permitteringdagpenning för sammanlagt 15 dagar. Permitteringsdagpenningen är 70 procent av den enligt 23 § fastställda enligt förtjänsten avvägda dagpenningen, dock så att den är minst lika stor som den fulla grunddagpenningen enligt 22 § 1 mom. jämte barnförhöjningar enligt 24 §. Vad 24 § annars stadgar gäller inte permitteringdagpenningen. Vad denna lag i övrigt stadgar om dagpenning avvägd enligt förtjänsten gäller också permitteringdagpenningen, med undantag för den tidsperiod som nämns i 26 §.

Vad 1 mom. stadgar tillämpas dock inte på permittering, om permitteringen av en person har berott på att arbetsgivarens produktionsverksamhet har avbrutits på grund

Arbetslöshetsdagpenning betalas som grunddagpenning (grundskydd), som dagpenning avvägd enligt förtjänsten (förtjänstskydd) eller som dagpenning för permitteringstid (permitteringdagpenning).

16 b §

Rätt till permitteringdagpenning

Om den som enligt 16 § har rätt till dagpenning avvägd enligt förtjänsten permittteras på heltid, betalas till honom dagpenning avvägd enligt förtjänsten, dock först sedan han har fått permitteringdagpenning för sammanlagt 15 dagar. Permitteringsdagpenningen är 70 procent av den enligt 23 § fastställda enligt förtjänsten avvägda dagpenningen, dock så att den är minst lika stor som den fulla grunddagpenningen enligt 22 § 1 mom. jämte barnförhöjningar enligt 24 §. Vad 24 § annars stadgar gäller inte permitteringdagpenningen. Vad denna lag i övrigt stadgar om dagpenning avvägd enligt förtjänsten gäller också permitteringdagpenningen, med undantag för den tidsperiod som nämns i 26 §.

Vad 1 mom. stadgar tillämpas dock inte på permittering, om permitteringen av en person har berott på att arbetsgivarens produktionsverksamhet har avbrutits på grund

Gällande lydelse

av samma arbetsgivares övriga arbetstagares samtidiga semestrar.

För att permitteringsdagpenningen skall kunna fastställas är den permitterande arbetsgivaren skyldig att lämna den behöriga arbetslöshetskassan de uppgifter som behövs om sina permitteringar.

19 §

Längden av perioden för den jämkade dagpenningen

I maximibeloppen och maximitiderna enligt 1 och 2 mom. inräknas dock inte en jämkad dagpenning som utbetalas för tiden mellan den 1 juli 1994 och den 31 december 1995.

Föreslagen lydelse

av samma arbetsgivares övriga arbetstagares samtidiga semestrar.

För att permitteringsdagpenningen skall kunna fastställas är den permitterande arbetsgivaren skyldig att lämna den behöriga arbetslöshetskassan de uppgifter som behövs om sina permitteringar.

19 §

Längden av perioden för den jämkade dagpenningen

I de maximibelopp och maximitider som nämns i 1 och 2 mom. inräknas dock inte jämkad dagpenning som utbetalas för 1996.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1996 och gäller till utgången av 1996.

Stadgandena i 2 och 16 b §§ tillämpas på personer som har blivit permitterade efter det lagen har trätt i kraft.
